

tekovský nemčan

■ Informačný štvrťročník pre občanov obce Tekovské Nemce ■ ročník 20 • 2/2022 ■ 0,20 € ■ www.tekovske-nemce.sk

Slovo šéfredaktorky

Slnko svieti, vytiahli sme krátke nohavice a tielka, obuli sme si šľapky a tešíme sa z pekného počasia. Príchod leta sa netýka len zmien v našom šatníku, ale aj toho, ako trávime čas po práci a cez víkend. Keďže je vonku teplo a svetlo je až do 21:30, trávime oveľa viac času vonku, opaľujeme sa, grilujeme, kúpeme sa, chodíme častejšie na prechádzky, piknikujeme, bicyklujeme, ale tiež sa niekedy aj pred slnkom schovávame. Postavením mája sa aj naša obec prebudila zo zimného spánku a s kultúrnymi či športovými akciami sa vrece roztrhlo. Pokúsili sme sa ich zachytiť a zdokumentovať pre Vás všetkých v novom čísle Tekovského Nemčana a k tomu sme pridali niekoľko zaujímavých článkov od našich dopisovateľov. Dúfam, že vás naše témy zaujmú, poučia, že si zaspomínate na pekné prežité chvíle a spríjemníte si čítaním prichádzajúce letné dni. A ak budete mať chuť a potrebu niečo povedať, neváhajte a píšete na tekovsky.nemcan@gmail.com. Krásne leto, čítame sa v septembri!

P. Jančeková

DEŇ OTCOV 2022

Sme nesmierne radi, že aj tento rok nám druhú júnovú nedeľu počasie prialo a tak sa mohli všetci súťažectví, no nielen tí, stretnúť na súťažno-zábavnom podujatí „Deň otcov“, ktoré pre vás pripravila kultúrna komisia v spolupráci Oců.

Súťažiť sa začalo o 15tej hod. Pripravených bolo 5 súťažných disciplín: 1.Florb-al-rod.Šramatyová, 2.Loptičkáreň-Petra Datková, 3.Hádaj čo je to-Lenka Drgoňová, 4.Padajúce lopťičky-Lenka Balážiková, 5. Hasičský výstrel-hasiči. Tento rok sa prihlásilo najviac súťažiacich zo všetkých ročníkov - 37.Všetci statočne bojovali, ale víťazom mohol byť len jeden. 1. miesto a titul Otec roka získal Rado Popeňazník s Radkom, 2.miesto-Jojo Varhaník s Natálkou a Ninkou, 3.miesto-Peťo Šamu s Karinkou. Blahoželáme!

Pre všetkých boli pripravené rôzne atrakcie - nafukovací hrad, šmykalo, trampolína, cukrová vata. Nechýbalo ani maľovanie na tvár, kde svoju kreativitu ukázala Veronika Lacová. Vďaka Lucke a Jarovi Drgoňovým sa aj tento rok mohli deti aj dospelí povoziť na koníkoch. Naši hasiči v zložení R. Kordoš, J. Závalec, D. Rudzan, P. Šamu, M. a Š. Valkovičová sa postarali o zážitok pre deti - hasičskú penu, ktorá mala mimoriadny úspech.

Celé podujatie tradične skvelo moderoval a hudobne nás sprevádzal Pali Gaži.

Všetci prítomní si mohli pochutnať na výbornom guláši, ktorý uvarili Jojo a Števo, ktorí dohliadali aj na pitný režim vo výčape. Výdaj gulášu mali pod palcom Mirka a Janka. Najmä deti si pochutnali na hranolkách, ktoré pripravili Zuzka, Hanka a Aďa.

Všetkým patrí veľké ďakujem. Poďakovanie patrí aj tým, ktorí pomohli pri príprave podujatia a pravidelným sponzorom-RD, A.Návarka, Topvar, I.Tabaček.

V neposlednom rade ďakujeme všetkým ktorí si našli čas a strávili s nami príjemné popoludnie.

Čo viac dodať..... o rok dovidenia!

M. Rudzanová

Uznesenia zo zasadnutia OZ v Tekovských Nemciach dňa 13. 06. 2022

OZ: Berie na vedomie:

1. Určenie zapisovateľa a overovateľov zápisnice
2. Kontrolu plnenia uznesení zo zasadnutia OZ dňa 14.03. 2022
3. Odborné stanovisko HK k záverečnému účtu za rok 2021
4. Správu o hospodárení ZŠ s MŠ za rok 2021
5. Správu o výsledku inventarizácie za rok 2021
6. Informácia o pripravovaných kultúrno-spoločenských akciách do 09/2022
7. Informáciu SO o :
 - ustanovujúcom zhromaždení účastníkov JPÚ
 - zriadení komisie na zisťovanie priebehu hraníc JPÚ
 - pozemkových úpravách v Hronskom Beňadiku
 - prebiehajúcom audite
 - plánovanej zmene v poskytovaní poštových služieb od 01.08.2022
 - rokovani so starostom obce Čaradice ohľadom navýšenia príspevku na stravu
 - vyhlásení volieb do orgánov samosprávy obcí a VÚC na 29.10.2022 a podaní kandidátiek do 31.08.2022
 - o vykonávaných topografických prácach od 20. – 24.06. 2022 , pre potreby min. obrany

OZ: Prerokovalo:

1. Záverečný účet za rok 2021
2. Návrh plánu práce HK na II. Polrok 2022
3. Návrh VZN 2/22, 3/22, 4/22, 5/22, 6/22

OZ : schvaľuje

1. Program zasadnutia
2. Návrhovú komisiu
3. Záverečný účet obce za rok 2021 a celoročné hospodárenie bez výhrad.

4. Použitie prebytku rozpočtového hospodárenia na tvorbu rezervného fondu vo výške 23 053,42 € a vrátenie zostatku finančných prostriedkov z RF vo výške 7 998,18 € na účet RF.
5. VZN 3/2022 o výške príspevku za pobyt dieťaťa v materskej škole
6. VZN 4/2022 o výške príspevku za pobyt dieťaťa v školskom klube detí
7. VZN 5/2022 o chove, držaní a vodení psov na území obce Tekovské Nemce
8. VZN 6/2022 o podmienkach držania zvierat a ich chovu na území obce
9. Zverejnenie zámeru predat' cca 15 m2 z parcely E KN 603/1 ako prípad hodný osobitného zreteľa pre žiadateľa Šimona Sukupa . Dôvodom osobitného zreteľa je fakt, že sa jedná o pozemok malej výmery, ktorý je nevyhnutný pre riadne užívanie stavby
11. Jeden volebný obvod
12. Deväť poslancov na nové volebné obdobie
13. Plný úväzok výkonu funkcie starostu na nové volebné obdobie

OZ neschvaľuje:

1. Zverejnenie zámeru ako prípadu hodný osobitného zreteľa žiadateľa RONALD, CLIVE Partners s.r.o., Brečtanová 4, 931 01 Bratislava na predĺženie nájmovej zmluvy
2. Dotáciu pre n.o. Samaritánka za pobytovú soc. Službu nášho občana, z dôvodu , že rozdiel si občan môže vykryť z vlastného dôchodku

OZ : doporučuje

1. Riaditeľke ZŠ s MŠ uzavrieť dohodu so starostom obce Čaradice o zvýšení príspevku za jeden odobratý obed zo školskej jedálne z doterajšej sumy 1,88 na 2,50 €.
2. SO ponechať pozemky E KN č.2-2017/1, 2-2017/2 a 2-2017/3 v k.ú, Hronský Beňadik v užívaní RD Tekovské Nemce
3. Riaditeľke ZŠsMŠ uzavrieť prevádzku MŠ v mesiaci júl z dôvodu maľovania šk. kuchyne.

Vážení a milí prítomní,

„Zišli sme sa naposled s Vami, aby sme tu spolu ukončili školu na Nemčianskej 9 – ročenke.“

Touto piesňou sme sa pred 55. rokmi lúčili s učiteľmi a ZDŠ v Tekovských Nemciach. Osud každého z nás zavial v inú stranu, no predsa sme sa už párkrát spolu vrátili späť do našej ZDŠ aby sme si trochu zaspomínali na chvíle kedy sme ledva čakali na ukončenie školy. Takéto stretnutie sme si zorganizovali aj v sobotu 19.6. - po 55.rokoch od ukončenia. Odvtedy sa už v škole vystriedali mnohí učetelia a riaditelia. S nami tu začínala p. učiteľka Bošánska a končil p. učiteľ Bista. Našími triednymi učiteľmi boli aj p. učiteľky Šimegová E., Podmanická, Kadišová a Mjartáňová. Na stretnutí sme si zaspomínali, čo sa komu za 9 rokov v škole prihodilo, poďakovali sme p. Bohu za dožitie roky sv. omšou a zaspomínali sme na našich zomrelých spolužiakov na cintoríne. Rozišli sme sa v priateľskom duchu s nádejou, že sa o 5 rokov opäť stretneme.

M. Havettová

Rodičovská zábava 8. ročník

Po ročnej pauze sme opäť mohli zorganizovať už 8. ročník rodičovskej zábavy, ktorá sa tento rok konala v netradičnom májovom termíne.

Zábavu príhovorom otvorila predsedníčka RR Janka Varhaníková, kde na úvod privítala všetkých hostí. Po príhovore sa už mohla rozbehnúť zábava, o ktorú sa tento rok postaral „naš domáci“ DJ PALI, ktorému veľmi pekne ďakujeme za skvelú zábavu. Pre hostí bolo pripravené na stoloch biele a ružové víno, v džbánoch voda s mäťou a citrónom a samozrejme nechýbala ani čokoládová fontána s ovocím. Tak ako už zvykom býva, káva a čaj sa podávali neobmedzene počas celej noci. Tento rok sme do bufetu po prvý krát zabezpečili čapované pivo a kofolu, okrem iných chutín. O večeru sa postarala p. Kopčová, ktorá nám výborne navarila.

O polnoci sme skvelú zábavu museli na chvíľku prerušiť, pretože prišla na rad dlho očakávaná tombola, o ktorú bol veľký záujem. V tombole bolo 57 krásnych a hodnotných cien. Prvou cenou bola vírivka, ktorú zakúpila RR. Touto cestou by sme chceli poďakovať všetkým sponzorom, ktorí nám darovali ceny alebo finančne pomohli. Boli to prevažne firmy a podnikatelia z obce a blízkeho okolia, obecný úrad, rodičia a členovia RR. Samozrejme aj hostia, ktorí prispeli zakúpením vstupenky. Po tombole zábava pokračovala ďalej a všetci sa zabávali až do skorého rána. Atmosféra a zábava bola výborná, po ročnej pauze, priam žiadaná. Veľká vďaka patrí našim deťom zo školy, ktoré

nám pomáhali počas celého večera či už predajom tomboly alebo starostlivosťou o hostí. „Boli ste skvelí!“ Na záver ďakujeme všetkým členom a ľuďom, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na príprave rodičovskej zábavy. Veríme, že každý jeden host bol spokojný a už teraz sa tešíme na prípravu 9. ročníka.

Finančná bilancia:

Celkový zisk zo zábavy bol vo výške 832,24 €. Finančné prostriedky boli

rozdelené na rôzne akcie pre deti materskej a základnej školy. Prispeli sme na cestovné náklady na výlet pre ZŠ v sume 430 € a pre MŠ 150 €. Nakúpili sa darčeky na Deň detí v hodnote 307,81 €. Ďalšie financie poputujú na knihy pre vyznamenaných žiakov a podporíme aj našich deviatokov sumou 100 € na rozlúčkovú slávnosť.

Rodičovská rada ZŠsMŠ

Prvé sväté prijímanie

Deň, keď veriaci človek vstúpi do Cirkvi prvým prijatím Eucharistie, patrí k tým najvýznamnejším v jeho živote. Prvé sväté prijímanie našich detí z Čaradíc a Tekovských Nemiec sa uskutočnilo poslednú májovú nedeľu vo farskom kostole Všetkých svätých v Tekovských Nemciach. Úvod celej slávnosti zabezpečil pán organista, ktorý v spolupráci so spevokolom pripravil výbornú atmosféru. S celebrujúcim pánom farárom Mgr. Petrom Marunom, ktorý dohliadal na celú prípravu,

sa celkovo 9 detí tešilo na prijatie tejto sviatosti. Všetky deti sa aktívne zapájali do slávenia liturgie spevom, čítaniami, spoločnými modlitbami, prinesením obetných darov a v závere poďakovaním duchovnému otcovi a rodičom. Tento deň bol pre deti veľkým sviatkom a dôležitou zastávkou v ich kresťanskom živote, ale bola to aj významná udalosť v živote rodičov, krstných a starých rodičov.

L. Ivanová

Stavanie mája

Život našich predkov bol spätý s mnohými predstavami, poverami či magickými praktikami. Noc z 30. apríla na 1. mája bola považovaná za noc čarodejníc. Gazdovia používali konáriky borievok, ktoré dávali nad dvere a pod strechu domu, aby ochránili svoj statok pred bosorkami. Neskôr bolo postavenie mája znakom vážneho záujmu o dievča. Verní tradíciám sme si aj my 30. apríla postavili ten náš, nemčiansky máj. Tejto úlohy sa opäť

zhostili dobrovoľní hasiči, spolu s deťmi detského folklórneho súboru Getelinka. Bohato ozdobený máj bol za sprievodu tradičného, „Sadíme my máje...“ vztýčený krátko po 17. hod. Sme radi, že sa akcie zúčastnilo veľa ľudí, čo je určite odmenou a povzbudením pre kultúrnu komisiu. Týmto im ďakujeme za ich snahu, ako aj za pripravené pohostenie pre všetky zúčastnené deti aj dospelých.

A. Žemberyová

Posledné mesiace školského roka v ZŠsMŠ

1. apríl - deň veselých pokrývok hlavy v ZŠ

MŠ na plaveckom výcviku v Leviciach

Deň Zeme - natieranie plotu

Bosonohá olympiáda v MŠ

NAJ škola- natáčanie v RTVS

Mladší žiaci na turnaji v Slažanoch

MDD v škole

Realizácia pocitového chodníka v MŠ

Vystúpenie ku Dňu matiek

Škola v prírode v Bojniciach

MDD na školskom dvore

Medzinárodný deň futbalu v MŠ

Kde sú tie časy?

Prichádza leto. Pre niekoho je to čas oddychu, prázdnin, dovolenky, ale pre poľnohospodárov je to čas plný práce. Nastáva obdobie kosenia trávy a sušenia sena.

V tomto mojom článku by som chcel mladšej generácii ako aj nám skôr narodeným pripomenúť, alebo priblížiť ručné kosenie lúk a oprášiť spomienky na prácu našich starých otcov. Ručné kosenie v dnešnej dobe už takmer vymizlo aj z našich dedín. Možno si niektorí poviete, že nie som ešte v takom veku, aby som o tomto na prvý pohľad jednoduchom remesle mohol písať. Len pripomeniem, že JRD v Tekovských Nemciach vzniklo v roku 1959 a JRD v mojej rodnej obci Litmanová bolo založené až v roku 1979. Takže ručné kosenie som zažil už v mladosti a preto môžem ponúknuť základné informácie o tejto manuálnej práci.

Začiatkom júna, hneď po sviatku Svätého Ducha, ale vo vyššie položených oblastiach na Slovensku až po Jánovi – išiel gazda na prieskum, či je tráva súca na kosenie. Doma bolo v tom čase už všetko pripravené, kosa boli nakované, skontrolovali sa kosiská, či sú po zime v poriadku, samozrejme nesmeli sa zabudnúť na oslu, ktorá slúžila no to, že keď sa kosa zatúpila, museli ju osličkou, namočenou vo vode naostriť. Najlepšie kosa boli „Rakúšanky“, ktoré sa väčšinou nakupovali prostredníctvom TUZEXU (podnik zahraničného obchodu). Kvalitné boli aj „Juhoslovanky“ a „Rusky“ i keď boli tvrdé a ťažko sa kuli. Kosiť sa začínalo za svítania a za rosy, keď bola tráva mäkkšia a kosa ju ľahko rezala. Kosci sa pri kosení aj často naháňali. Zdatní a skúsení kosci veľmi radi popreháňali slabších koscov alebo výrastkov, ktorí sa pasovali za chlapov. Za slabocha bol považovaný ten kosec, ktorý nevládal držať tempo s ostatnými a musel z riadku vystúpiť. Boli aj takí kosci, ktorí dokázali za jeden deň skosiť aj hektár. To už boli „páni kosci“. Ľudia v dedine si ich nesmierne vážili. Napriek tomu, že kosenie bolo zväčša mužskou záležitosťou, našli sa aj šikovné ženy, ktoré v kosení za

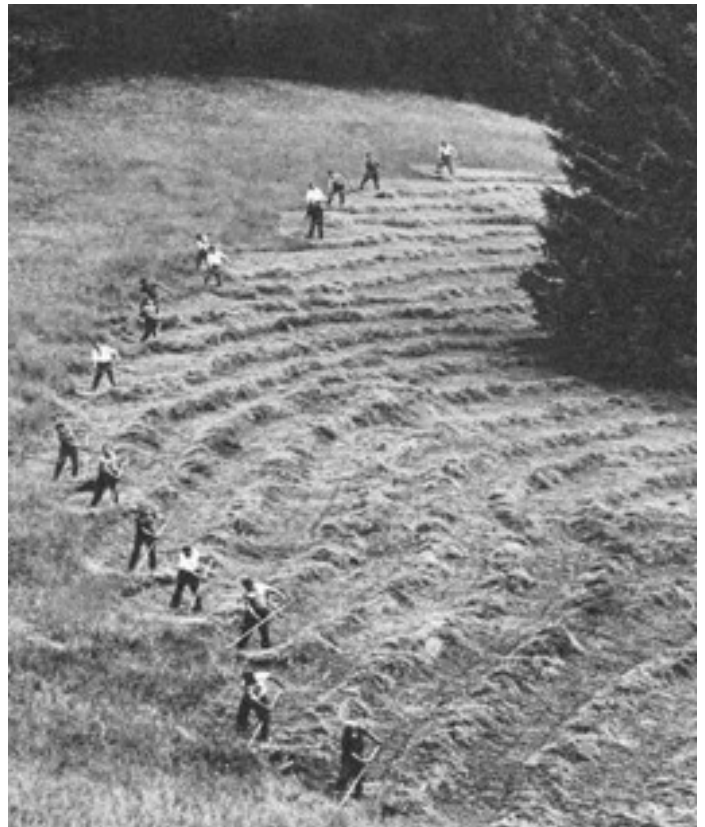
mužmi nezaostávali. Lúky sa kosili prevažne len raz za rok, čo bola tzv. kosba sena, teda starej trávy, zvyšok sa väčšinou spásal. Nejaké lúčky sa nechali aj na otavu = mládku, ktorá sa kosila ľahšie, ale nemala také kvalitné seno. Kosilo sa do riadkov a dbalo sa hlavne na to, aby po kosení nezostávali trsy trávy nepokosené, čiže za kosou sa nemala dvíhať (rást) tráva. Najlepšou vizitkou dobrého kosca bol široký pokos (riadok) a hladká lúka. Dôležité pri kosení bolo ostrenie kosa. Osobitnú zručnosť bolo treba na dobré nakovanie kosa. Seno sa sušilo tak, že sa pokosa najprv rozbili a potom sa minimálne 2-3krát pomocou hrablí obrátili. Ak do sena nenapršalo – uchovalo si dôležité látky a aj arómu. Kvalita takéhoto sena bola taká, že sa mohol z neho uvariť aj čaj.

Ako je to v súčasnosti? Priznajte si, že málokto, dnešný, mladý muž, je jedno, či je z dediny alebo z mesta - vie ako sa drží kosa, čo je to babka, osla a prečo sa najlepšie kosí za rána, za rosy? I keď to všetko nie tak dávno patrilo k životu našich predkov.

Neveselý je dnes pohľad na zanedbané lúky na Inovci, v Bukovskej, Pánovej doline alebo na našich viniciach. Kedysi krásne a udržiavané lúky dnes zarastajú náletovými krovinami. Chodníky, cestičky ale aj studničky sú stratené vo vysokej tráve. Lúky sú posiate krtincami. Nikto ich nečistí, ani nekosí, pretože ľudia už nechovajú zvieratá a o seno už nie je záujem. Smutný je i fakt, že dnes je vo väčšine prípadov pokosená tráva odpadom, ktorého sa chcú ľudia, čo najjednoduchšie zbaviť.

Posledné spoločné ručné kosenie v našej obci bolo ešte začiatkom 80tych rokoch minulého storočia, keď naši seniori vykášali vinice. Žiaľ, už nikto z týchto koscov nie je medzi nami.

V novodobej histórii zasadilo lúkam takmer smrteľnú ranu

V minulosti bolo spoločné kosenie pre gazdov veľkým sviatkom.

kolektívne hospodárenie, teda združstevňovanie a to, čo nasledovalo po ňom. Z dôvodu sceľovania parciel a nástupom čoraz ťažšej techniky sa prestalo hospodáriť na malých a odľahlých lúkach a lúkach na strmých svahoch, či na zamokrených miestach. V súčasnosti sa také plochy už nevyužívajú. Je to aj z dôvodu, že stavy dobytky sú nižšie a pri intenzívnom hospodárení sa dostatok krmovín dopestuje aj na menších výmerrách. Tu treba podotknúť aj to, že potomkovia pôvodných gazdov, ktorým pozemky patria nie sú tak bytostne spätí s pôdou ako generácie pred nimi. V minulosti bolo všetko vykosené, kosili sa dokonca aj medze – teda úzke pásiky zeme, ktoré oddeľovali polia jednotlivých vlastníkov. Pre tieto kúsky pôdy sa nevedli len susedské hádky ale aj súdne spory. Nemožno sa tomu čudovať, keďže počet chovaných hospodárskych zvierat bol odrazom majetnosti, či spoločenského statusu a kosenie trávy a vysušenie sena na zimu bolo u väčšiny rodín otázkou prežitia.

Kde sú tie časy, keď dediny boli dedinami, keď nedela bola nedelou? Za mojich mladých čias sa v nedelu u nás v dedine nemohlo kosiť a nesmeli sa používať ani ostré predmety – sekera, píla, ihla, kosa, iba nôž na odrezanie chleba. Možno je to aj generačný problém.

Kde sú tie časy, keď sa mládenci posudzovali podľa toho ako vedeli kosť?

Na záver chcem napísať, že ručné kosenie kosou už ovláda málokto a postupne sa táto namáhavá práca stáva raritným ľudovým remeslom, ktoré sa predvádza na osobitných súťažiach alebo na folklórnych slávnostiach. Teraz, keď počujem zvuk moderných kosačiek, kde kosí trávu taký „srandovný mimozemšťan“ v prilbe s plexisklom skoro ako hokejista, tak mi príde trošku clivo za poéziou niekdajšieho kosenia. Svet sa však mení... Dnes už i tí, ktorí zažili dobu ručného kosenia – chcú zmenu.

J. Sikoriak

Na slovíčko...

Do dnešného rozhovoru sme pozvali miestneho podnikateľa Milana Bónu. Zaujímala nás jeho veľká vášeň. Dúfam, že nebudeme mlčať ako ryby. Tak na slovíčko Milan...

1. Milan, od kedy podnikáš, v akej oblasti a kde?

V Tekovských Nemciach, teda doma, podnikám od 1996 roku v oblasti obrábania kovov a v zámočníctve.

2. Okrem svojej práci máš jeden zo svojich veľkých koníčkov, ktorý by si nám mohol priblížiť. Napríklad od kedy sa tomu venuješ a kto ťa k tomu priviedol?

Je to rybárstvo. Zaujíma ma už od siedmich rokov. Priviedol ma k nemu otec. Rybačka ako taká je koníček, ale hlavne je to láska k prírode.

Som v organizácii SRZ (Slovenský rybársky zväz) Nová Baňa. Táto naša organizácia má štyri stojaté kaprové vody. Na každú lokalitu určil výbor ľudí, zodpovedných za brigády. Mám na starosti v podstate brigádnikov, ktorí si musia odrobiť osem hodín, alebo si ich zaplatiť. Samozrejme, brigádnik je myslený rybár a člen organizácie. Staráme sa o našu priehradu, napr. dosádzali sme stromčeky, vyrábali sme stoly a lavičky, ohnisko, upravovali studničku, robíme rôzne úpravy okolo priehrady. Veľmi nám pomohli rôzni sponzori. Sponzorsky sme dostali stromčeky, drevo, obec nám poskytla drvený asfalt atď.

3. Tak ako je na tom naša priehrada, čo sa týka rýb?

V našej priehrade je kapor, zubáč a amur.

4. Kto a kedy môže loviť ryby?

V prvom rade rybač môže loviť len držiteľ rybárskeho lístka, musí mať povolenie na rybolov, musí byť držiteľ členského preukazu SRZ, alebo držiteľ tkzv. hostovacieho povolenia. Mladý začínajúci rybár by mal chytat' pod dozorom zodpovednej osoby. Táto zodpovedná osoba musí vlastniť rybársky lístok. Hlavná rybárska sezóna sa začína 1. júna a končí 15. marca.

5. Čo je dôležité pre rybára?

Najdôležitejšie je, že treba mať hlavne veľmi tolerantného partnera,

ktorý má pochopenie pre tento koníček. A tiež trochu rybárskeho šťastia.

Pre mňa je to hlavne oddych, pohoda, relax, klud a ticho...Veď rybári majú prezývku aj tichí blázni..

Samozrejme, že priehrada nie je len pre rybárov, ale aj pre iných návštevníkov z obce. Len škoda, že niektorí nevedia, ako sa majú v prírode správať, nevedia zahodiť smeti do smetného koša, lámu a ničia lavičky..

6. Ktorá ryбка je pre rybára najchutnejšia?

Pre mňa určite na prvom mieste kapor na všetky možné spôsoby.

7. Ako si sa ty a rybári dostali k takej akcii ako sú Ján-ske ohne?

Keď sa tvoril kultúrny plán obce, oslovila nás poslankyňa a zároveň predsedkyňa kultúrnej komisie p.Rudzanová, ako aj iné organizácie, či a ako by sme mohli aj my, naša organizácia SRZ nejako prispieť a pomôcť. Tak vlastne vznikol aj nápad, čo sa týka pstruhov a celkovo priehrady.

8. Na záver typická rybárska otázka: akú najväčšiu rybu si chytil?

14 kilového sumca...

Veľmi pekne sa chcem poďakovať za príjemný rozhovor. Veru sme ako ryby nemlčali... Petrov zdar!

P. Datková

Koľko rečí vieš, toľkokrát si človekom...

Každý už určite túto vetu veľaokrát v živote počul a podvedome si začal sám pre seba počítať, koľkokrát teda tým človekom je: slovenčina, čeština, pre mnohých najčastejšie angličtina, nemčina, či ruština. Zamyslel sa už však niekto nad tým, či náhodou tak trochu neovláda iný jazyk, úplne podvedome a nechtiac? Náš jazyk je stále pomerne mladý a vyskytuje sa v ňom mnoho prebratých slov, a samozrejme sú medzi nimi aj také, o ktorých by sme si to asi nepomysleli. Z jazyka, o ktorom by sme to možno nepovedali – z latinčiny.

Traktor – málokoho by napadlo, že slovo traktor pochádza z „mŕtveho jazyka“. A viac doslovne už to snáď ani nejde: tractus = dráha, ťahanie, ťah; prípona -or v latinčine

vyjadruje niekoho/niečo, kto/čo danú činnosť vykonáva (podobne ako v slovenčine -teľ – školiteľ, riaditeľ...). Tractor teda znamená doslova „ťahač“. Podobne hovoríme napríklad o tráviacom **trakte** (vo význame „dráha“, prenesene sústava za sebou idúcich orgánov). Ak si pred základ tohto slova dosadíme rôzne predpony, objavíme ďalšie slová: napríklad ex- = z (niečoho), od (niečoho), a teda keď hovoríme o **extrakte**, myslíme tým niečo, čo bolo z niekadiaľ vytiahnuté – „viac slovensky“ extrakt = výťažok.

Konfrontácia – pomerne zložitý slovo, pri ktorom je nám asi jasné, že je cudzieho pôvodu – je takisto prebraté z latinčiny a vieme si ho rozdeliť na dve časti, a to na predponu

a základ slova. Predpona con- v latinčine = s (niekým/niečím)/spolu s (niekým/niečím). Druhá časť slova pramení zo základu frons, čo v latinčine znamená „čelo“. Ak teda hovoríme, že sme sa s niekým konfrontovali, vlastne sme si s dotýčným dali čelá dokopy (oproti sebe) – postavili sme sa mu tvárou v tvár, resp. čelom v čelo. Mimochodom, predpona con- tvorí s našim predchádzajúcim slovom ďalšie pekné slovo – **kontrakt**, teda zmluva = vyjadruje, že to spolu s niekým na vopred určenú dobu „potiahneme“, vydáme sa na spoločnú „dráhu“. Späť ku slovu frons – teraz už asi chápeme, čo to znamená **frontálna** výučba, skúšanie, či útok – čelom priamo, naproti niečomu/niekomu; študenti by mi

teda asi dali za pravdu, že v tomto prípade by sa dalo o všetkých troch povedať, že nebezpečenstvu. Podobne sa v počasí dozvedáme, že prichádza studený či teplý **front**, a bohužiaľ aj v dnešnej dobe musia vojaci na **front** ísť bojovať.

Slov, ktoré sú prebraté, je ako vidíme **extrémne** (lat. extremus = najviac vonku, teda vyčnievajúci, mimo normálu) veľa a dennodenne sme s nimi v **kontakte** (lat. con- = s, spolu; tactus = dotyk), pričom o tom ani nevieme. Už aj minimálna (lat. minima = najmenšia) znalosť jazykov nám pomôže odhaliť tieto skryté cudzie slová a uvedomíme si, že „koľko rečí vieš, toľkokrát si človekom.“

E. Datko

10. ročník Memoriálu Vincenta Valkoviča

Dňa 30. apríla 2022 sa uskutočnil záverečný 10. ročník Memoriálu Vincenta Valkoviča – futbalový turnaj starých páňov, ktorý sa odohral na našom multifunkčnom ihrisku. Na turnaji sa zúčastnilo tento rok 5 mužstiev – Calex Zlaté Moravce, Hôrky pri Žiline, Tekovská Breznica, Tlmače a Tekovské Nemce, takže to bolo tentoraz bez účasti mužstva z Hronského Beňadika. Tým, že bolo 5 družstiev, tak sme zvolili systém odohratia jednotlivých zápasov každý s každým.

Výsledky jednotlivých zápasov :

Tekovská Breznica - Zlaté Moravce	4 – 7	Tekovské Nemce - Hôrky	6 – 2
Tlmače - Tekovská Breznica	5 - 2	Hôrky - Zlaté Moravce	3 - 6
Tlmače - Tekovské Nemce	4 – 4	Tekovská Breznica - Hôrky	4 - 5
Zlaté Moravce - Tlmače	1 - 1	Tekovské Nemce - Tekovská Breznica	5 – 0
Hôrky - Tlmače	4 - 5	Zlaté Moravce - Tekovské Nemce	2 – 2

Konečné poradie :

1., Tekovské Nemce	4 zápasy	2 výhra	2 remíza	0 prehra	skóre 17 – 8	body 8
2. Zlaté Moravce	4 zápasy	2 výhra	2 remíza	0 prehra	skóre 16 – 10	body 8
3. Tlmače	4 zápasy	2 výhra	2 remíza	0 prehra	skóre 15 – 11	body 8
4. Hôrky	4 zápasy	1 výhra	0 remíza	3 prehra	skóre 14 – 21	body 3
5. Tekovská Breznica	4 zápasy	0 výhra	0 remíza	4 prehra	skóre 10 – 22	body 0

Nakoniec víťazstvo zostalo doma, čo sa domácemu mužstvu podarilo prvýkrát v histórii všetkých turnajov. Turnaj však bol veľmi vyrovnaný o čom svedčí aj samotná tabuľka, kde bolo nakoniec rozhodujúce len skóre. Dôležitejšie však bolo, že sa celý priebeh turnaja odohral v priateľskej atmosfére, bez zbytočných emócií, nikto sa nezranil a po turnaji sme sa všetci stretli na posedení v svadobke KD pri dobrom gulášu a víne. Všetko má svoj začiatok a koniec, a to isté platí aj pri organizácii tohto turnaja. Mali sme v pláne, že Vincovi zorganizujeme 10. ročníkov, narušil nám to Covid a vyzeralo to tak, že sa to už nepodarí. Nakoniec sme sa rozhodli, že po dvojročnej prestávke zorganizujeme 10. záverečný Memoriál V. Valkoviča. Boli to úžasné stretnutia hlavne hráčov, kamarátov, ktorí poznali Vinca a prežili s ním veľa spoločných chvíľ. V tom bol aj zmysel tohto podujatia.

Bohužiaľ, vek nevieme zastaviť a už aj teraz bol u niektorých mužstiev problém dať sa dokopy. Klobúk dole pred niektorými hráčmi, ktorí aj vo veku 70 rokov ešte obliekli dres a odohrali tento turnaj. Z toho dôvodu sme sa rozhodli, že už nebudeme ďalej pokračovať v organizácii tohto podujatia. Touto cestou sa chcem poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na organizácii nielen tohto turnaja, ale tak isto aj všetkých predchádzajúcich. Bez nich by sa takéto veľké náročné podujatie určite nedalo zorganizovať. Turnaj bol takmer vždy financovaný zo súkromných zdrojov. Zároveň ďakujem za podporu zo strany OcÚ, ktorý zabezpečil a pripravil všetky priestory, tak isto ďakujem všetkým sponzorom, ktorí podporili toto podujatie. Záverom prajem všetkým hlavne veľa zdravia, aby sa ešte v maximálnej možnej miere udržiavali v zdravej kondícii a pohode.

J. Valkovič

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

JUBILANTI

Tibor Šramaty
Zuzana Kusá
Ján Holečka
Marián Paračka
Mgr. Zuzana Šišovská
Bohumil Sokol
Vladimír Bagala
Margita Piačeková
Ing. Pavel Valkovič
Valéria Vaňová
Jozef Kašuba
Ing. Erika Valkovičová
Melánia Havettová
Jaroslav Petráš
Valéria Šabíková
Jozef Ružička
Anna Závalcová
Marian Brieška
Viktória Durišová
Anna Pištová
Valéria Drgoňová
Terézia Dobošová
Elena Špelicová

SRDEČNE Blahoželáme!

NARODILI SA

Patrik Balážik
Daniel Demovič
Mathias Bagala

Manželstvo uzavreli:

Miroslava Benčuriková
& Martin Rajnoha

Jana Šutková
& Pavol Figeczky

Navždy nás opustili:

Anna Káčerová
Ján Tóth
Alžbeta Vrábellová

Uzavierka 13. 6. 2022

Tekovský nemčan - informačný štvrťročník občanov obce Tekovské Nemce ● Adresa redakcie: Obecný úrad, Tekovská 405, Tekovské Nemce 966 54

● Email: tekovsky.nemcan@gmail.com ● IČO: 00 321 044 ● Grafické spracovanie Final Vision s.r.o.

● Evidenčné číslo: EV 3246/09 ● Vydavateľ novin Tekovský nemčan, Obec Tekovské Nemce je 100 % vlastníkom

ISSN: 13389-9602 ● Dátum vydania - Jún 2022